

Men i disse Paragrapher er der kun Tale om Hingstepremierne, og det viser sig noksom af de følgende §§ 8—13, at man ikke havde i Sinde at stille Stutteriet hen som en Tvev-dighed, der snart skulde forsvinde; den lovgivende Magts Tanke var altsaa dengang ikke rettet paa Stutteriets Nedlæggelse, men jeg spørger, om den ærede Minister troer, at han kan overbevise Fleertallet i Thingene om Rigtigheden af at beholde den nuværende Institution og af fremdeles at føre den igjennem; i saa Fald kan jeg billige den Fremgangsmaade fra hans Side, der indskrænker sig til en Discussion og et simpelt Nei; men hvis han betvivler dette, og hvis det dernæst forholder sig rigtigt, hvad der allerede er sagt af det ærede Medlem, som pleier at sidde her ved Siden af mig (Rehmann), at Stutteriets Lovstraf, saa at sige, er bleven spækket ved de Hegermanniste Indkjøb, da kan jeg ikke Andet end betvivle Rigtigheden af, at Ministeren ikke under denne Sag har stillet positive Modforslag. Den ærede Minister antydede selv idag, at § 3 i nuværende Lovudkast i alt Fald trængte til en meget nærmere Behandling, dersom man ikke skulde blive stillet endnu vanskeligere til hele Spørgsmaalet; vi have altsaa her et Hovedpunkt liggende for med Hensyn til den hele Maade, hvorpaa Forholdet skulde ordnes, foruden at der vistnok kunde være mange andre nærmere Bestemmelser, der maatte tages. Men der er et Hovedsynspunkt i denne Sag, som endnu slet ikke er blevet fremdraget. Den høitærede Minister ved ligesaa godt som jeg, hvorledes Commissionens Betænkning i denne Sag endte; den kom ad Præmissen, der vistnok ere ret mærkelige, til det Resultat, at man burde prøve paa at faae en privat Mand til at overtage Stutteriet. Nu har man sagt, at en Mand, som den høitærede Minister maa kjende meget nøje, uden at han behøver derom at henvende sig til nogen Fremmed, virkelig har været villig til at overtage det hele Stutteri; det er en Mand, hvis Fortrolighed den høitærede Minister har i en saa høi Grad, at der imellem dem ikke kan være Tale om Indiscretion. Det er ikke for ligesrem at spørge, om den høitærede Minister ikke endnu maatte have den

vilse for at spørge, om der ikke for Regjeringen kunde være Grund til at bringe den Tanke, som saaledes er bleven anbefalet af Commissionen, i en bestemt Lovforslagsform. Hvis det virkelig forholder sig, som det er sagt, at den høitærede Minister selv har været villig til at gjøre et saadant Forsøg, kan jeg vel forstaae, at det vilde være rigtigt, at et saadant Lovforslag stillede Confeilspræsidenten som den, der da nærmere maatte afgjøre Detaillen ved Sagen, men jeg kan ikke see, at den Omstændighed, at den høitærede Minister for Tiden beklæder den Stilling, han indtager, skulde være en afgjørende Hindring for Sagens Løsning paa den angivne Maade. Mit Spørgsmaal er derfor med andre Ord dette: Troer den høitærede Minister at kunne vende Strømmen — thi da er det en anden Sag — eller, hvis dette ikke er Tilfældet, vil det saa ikke være rigtigere i Tide at gjøre et positivt Forslag og ikke lade det komme dertil, at vi skulle have disse saa vel bekendte uhyggelige Kampe om Forholdet mellem Lov og Finantslov, som i alt Fald bringe os meget nær til en Conflict, hvad enten det nu skeer ved Sagens Gjennemførelse i næste Uge her i Thinget eller ved en følgende Finantslov. Det forekommer mig, at dette er Noget, som maa ligge klart for Alles Betragtning, og som vi skulle sige reent ud og ikke lade ligge halvt skjult.

Indenrigsministeren: Jeg skal villig erkjende, at der i Thingenes samstemmende Beslutning om at ophæve Stamtutteriet maa ligge for enhver Regjering en overordentlig stærk Opfordring til at tage under Overveielse, om den enten imod sin bedre Overbeviisning skulde tillæde en saadan Beslutning, eller om den skulde forelægge et, om jeg saa maa sige, mæglende Forslag, et Forslag, som hverken gik ud paa Ophævelsen af Stutteriet i og for sig eller paa Forsættelsen af den lidet velfete og lidet venlig bedømte Statsindustri. Det, som det ærede Medlem særligt sigtede til, er mig selvfølgelig ikke ubekendt. Jeg skal dog indd ham forme, at der i mellemliggende indtrufne Omstændigheder ligger en uovervindelig Vanskelighed for en Realisation af den Tanke og den Plan, som jeg er vis paa, han havde for Sie.